

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedzielę i święta od 12—1.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnikiem 900000 mk., z przesyłką pocztową 1000000 mk., za granicą 1600000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 60000 mk. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr. przed tekstem 25000 mk. w tekście 30000 mk., za tekstem 12000 mk.—W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszcz. № 80187.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Listy ministra skarbu do Marszałka Sejmu.

Minister skarbu Kucharski wystosował do p. Marszałka Sejmu Rataja dwa listy, w których zwraca uwagę, że w ostatnich dniach zapadły uchwały poselskie, które nie są przewidziane w budżecie i zwiększają wydatki państwa, jak na przykład podwyższenie djet poselskich.

Minister przypomina, że Sejm uchwalając jakiegokolwiek ustawy zwiększające wydatki państwa winien wskazać sposoby pokrycia tych wydatków.

Czwartkowe posiedzenie Sejmu.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu odesłano do komisji projekt ustawy o obowiązkowym stosowaniu wskaźników drożyznianych przy regulowaniu płac zarobkowych i wyznaczono komisji czterodniowy termin do załatwienia tej sprawy.

Następnie po dłuższej dyskusji uchwalono w II czytaniu ustawę o emisji sześcioprocentrych bonów złotych na sumę 50 milionów złotych

Bony te będą przeznaczone zarówno na zamianę dawnych (około 15 milionów złotych), jak i na zabezpieczenie złotych wkładów oszczędnościowych dla dania ludności sposobu odkładania funduszy na płacone waloryzowanych podatków.

Następnie przystąpiono do dalszego ciągu dyskusji nad ustawą o parcelacji i osadnictwie. Lewica zmieniła taktykę, zachowuje się cicho, ma, jak słychać, zamiar prowadzić obstrukcję przez stawianie niezliczonej ilości poprawek.

Niesnaski w łonie opozycji.

Przedstawiciele klubu opozycji odbyli dziś posiedzenie, na którym zastanawiali się nad dalszą swą taktyką. Posiedzenie było bardzo burliwe, albowiem zarówno w łonie N. P. K. jak i P. P. S. panuje oburzenie z powodu wczorajszego zachowania się posłów Wyzwolenia.

To ostatnie postanowiło za żadną cenę nie dopuścić do uchwalenia przed świętami ustawy o reformie rolnej, albowiem nie chce, jak powiada, „zrobić p. Witosowi takiego prezentu na gwiazdkę”.

Lewica przeciw odbudowie kościołów.

Sejmowa komisja odbudowy na posiedzeniu wczorajszym ukończyła II czytanie projektu ustawy o odbudowie zniszczonych wojną budowli.

Posiedzenie było charakterystyczne ze względu na przemówienia posła Uziembły (PPS) i Kordowskiego (Wyzwolenie). Pos. Uziembło postawił wniosek o skreślenie pomocy dla zniszczonych kościołów opierając się na znanym twierdzeniu lewicy, iż kościoły mają tyle złota i srebra w swych skarbcach, że za to można odbudować wszystkie świątynie w Polsce. Posunął się on do twierdzenia, że kościół jest rzeczniem niemoralności i hamulcem wszelkiej kultury. W podobnym duchu przemawiał również poseł Kordowski, który wyraził się wprost, że kościół jest czynnikiem demoralizującym. Na te burzające twierdzenia godnie odpowiedzieli posłowie Związku Ludowo-Narodowego ks. Matus, Raczkowski i Lipski, a nawet referent pos. Posadzki zastrzegł się przeciw podobnemu traktowaniu roli kościoła w Polsce, a zwłaszcza na Kresach, gdzie za czasów rosyjskich w braku szkół, kulturę polską podtrzymywał jedynie kościół.

Wniosek lewicy został odrzucony.

Wytyczenie granicy na Wschodzie.

Dnia 5 go bm. rozpoczął się w Mińsku zjazd polskich i sowieckich delegatów oddziału technicznego komisji granicznej na Wschodzie dla zatwierdzenia dotychczasowych wyników prac komisji.

Prace techniczne są już na ukończeniu. W chwili rozpoczęcia zjazdu pomiary graniczne nie były wykonane jedynie na przestrzeni około 5 kilometrów. Prace oddziału aero-foto-grafometrycznego są również na ukończeniu, jak i kontrola słupów granicznych wzdłuż całej linii.

Posel do Sejmu — wrogiem państwa.

Dowiadujemy się, że protest do Ligi Narodów w sprawie kolo-nistów niemieckich podpisał między innymi poseł niemiecki do Sejmu polskiego pos. Graebbe.

Sprawy polskie w Lidze Narodów.

WARSZAWA, 13.XII. (A. W.) Korespondent „Gazety Warszawskiej” donosi z Paryża, że godzina konferencja p. p. Skirmunta, Benesa i Quinones de Leon w Jaworzynie nie dała rezultatów. Sprawa ta idzie nie ku załatwieniu, a ku wielkiej debacie przed Radą Ligi. Nastąpi więc nowe odłożenie ostatecznego załatwienia. Również decyzja w sprawie Kłajpedy nie zapadnie prawdopodobnie

na tej sesji. Galwanauskas oświadczył, że Litwa nie zgodzi się na strefę polską w Kłajpedzie, ani na wykonanie zobowiązań tranzytowych. Stosunki polsko-litewskie są zdaniem Galwanauskasa w stanie pośrednim pomiędzy wojną a zerwaniem stosunków dyplomatycznych. Litwa może tolerować przewóz drzewa Niemcem, ale poza konwencją.

Sytuacja polityczna w Anglii.

LONDYN, 12.XII. (Pat). Polityczni sprawozdawcy prasy wyrażają przekonanie, że 7 ministrów gabinetu, których kandydatury przepadły, pozostanie w gabinecie do 8 stycznia.

LONDYN, 12.XII. (Pat). Decyzja gabinetu Baldwin'a, postanawiająca pozostanie na stanowisku do zwołania nowego parlamentu, położyła kres różnym przypuszczeniom. Prawdopodobnie wyznaczone posiedzenie parlamentu odłożone będzie na tydzień.

LONDYN, 12.XII. (Pat). Prasa stwierdza, że nie może być mowy o porozumieniu między konserwatystami a liberałami.

LONDYN, 13.XII. (A. W.). „Daily Mail” donosi, że Asquith oświadczył Baldwinowi, iż gotów jest okazać mu całkowite poparcie, je-

żeli tego będą wymagały interesy kraju. Odbyły się narady partii liberalnej, przezem ujawniła się opinia, iż należy utworzyć nową partię, któraby miała na celu zwalczanie socjalizmu międzynarodowego.

LONDYN, 12.XII. (Pat). Komitet wykonawczy Labour Party uchwalil rezolucję, w której podkreśla: frakcja parlamentarna zatrzyma nadal stanowisko opozycji w Izbie. Na wypadek konieczności powołania nowego gabinetu z łona Labour Party, partia przyjmie całkowitą odpowiedzialność za rządy, nie uciekając się do kompromisów pod postacią koalicji. Uchwalono podjęcie kroków celem zabezpieczenia partii środków finansowych na wypadek nowych wyborów.

Sejm i Rząd.

Wzrost wpływów podatkowych.

Od czasu gdy Min. Skarbu zaczęło nakładać kary na opieszalych podatników, wpływy podatków zwiększyły się ogromnie. Urzędy skarbowe z trudem podolają mogą pracy. W PKO która również przyjmuje wpływy podatków, uruchomiono specjalnie 5 kas, czynnych do 8 wieczór. Wpłaty na podatek majątkowy do PKO wahają się od 30 do 60 miliardów mk. dziennie, a sumy te ciągle wzrastają.

Nowa emisja bonów złotych.

Komisja Budżetowa uchwaliła w trzecim czytaniu projekt ustawy o wypuszczeniu drugiej serii 6% bonów złotych.

Budowa ośmiu linii kolejowych.

Preliminarz budżetowy MKZ na r. 1924 przewiduje budowę 8 nowych linii kolejowych, m. in. takich, które mają na celu połączenie polskiego Śląska z pozostałymi częściami Rzeczypospolitej oraz ułatwienia komunikacji pomiędzy północną i południową częścią polskiego Śląska z ominięciem węzła bytomskiego. W ten sposób pociągi krążyć będą po terytorjum G. Śląska wyłącznie po liniach polskich, nie uciekając się do tranzytu przez terytorjum niemieckie.

Dzień polityczny.

Antypaństwowa akcja mniejszości niemieckiej.

Nacjonalistyczne koła niemieckie w Polsce prowadzą nadal żywą robotę antypaństwową na terenie Ligi Narodów. Działacze Deutschbundu zwrócili się ostatnio z inicjatywą niemieckich posłów sejmowych do Ligi Narodów ze skargą na projekt ustawy o parcelacji i osadnictwie. Jednocześnie pismo „Danziger Neuste Nachrichten” w korespondencji z Warszawy pisze o reformie rolnej w Polsce, że godzi ona przede wszystkim w niemiecki stan posiadania. Gdańszczanie przeciw opłatom celnym w złocie.

W związku z rozporządzeniem Min. Skarbu wprowadzającym opłaty cła w złocie od szeregu artykułów, w pierwszym rządzie lukusowych, gdańska prasa niemiecka rozpoczęła żywą kampanję przeciwko temu rozporządzeniu. Prasa niemiecka tendencyjnie przemilcza fakt, że rozporządzenie to od-

nosi się do całego obszaru celnego Rzplitej i usiłuje przedstawić rozporządzenie jako wyjątkowe i skierowane specjalnie przeciwko Gdańskowi. Kupiectwo gdańskie na specjalnie zwołanem zebraniu wniosło rezolucję protestującą przeciwko opłatom cła w złocie.

Nowy sowiet moskiewski.

Ukonstytuował się nowy sowiet moskiewski, w skład którego weszło 1915 członków, z tej liczby 1696 członków partii komunistycznych, 219 bezpartyjnych. Przewodniczącym został wybrany Kamieniew. W swej mowie powitalnej oświadczył on m. in., że w chwili obecnej w państwach burżuazyjnych zauważę się dąże przelomu w stosunku do Rosji sywieckiej. Kamieniew cytował Włochy i Amerykę, jako państwa z któremi możliwe jest nawiązanie stosunków. Omawiając sytuację wewnętrzną, Kamieniew nie kryje obaw wywołanych zbyt wielkim rozwojem NEPu i wpływami, które wywierają na życie Rosji. Kamieniew przewiduje konieczność przeciwdziałania NEPowi. W zakończeniu przemówienia Kamieniew oświadczył, iż uważa za konieczne przywołanie w szeregi partii komunistycznej wszystkich robotników, którzy dotychczas są tylko sympatykami partii, lecz w skład jej nie weszli.

Wiadomości telegraficzne.

Stan zasiewów w Polsce.

WARSZAWA, 13.XII. (A. W.) Według informacji Głównego Urzędu Statystycznego stan zasiewów w całej Polsce był w listopadzie bardzo dobry. Jedynie w południowo-wschodniej części Małopolski dzięki nadmiernemu ciepłu oziminy zanato wybujały, także w niektórych miejscowościach trzeba je było pszeorać.

Mnożnik księgarski.

WARSZAWA, 13.XII. (A. W.) Mnożnik księgarski z dniem 15 b. m. ma być podniesiony do 400.000.

Uposażenie urzędników w Niemczech.

BERLIN, 13.XII. (A. W.) Gabinet Rzeszy, który obradował w sprawie uposażenia urzędników doszedł do wniosku że obecne finansowe położenie Niemiec nie pozwala na odstąpienie od przyjętych ostatnio norm.

ZAKŁAD POŁOŻNICZY

D-ra Med. Bujalskiego
Wielka Pohulanka d. Nr. 31.

Najtańsze książki gwiazdkowe

wydawnictwa

Księgarni ŚW. WOJCIECHA

NAJMILSZY PODAREK

DLA

dzieci, młodzieży, dorosłych.

Sprzedaz we wszystkich księgarniach.

Zycie ekonomiczne.

G I E Ł D A.

Wilno, dnia 13.XII. 1923 r.

Ruble lotewskie 18000—19000.
Złoto: Ruble 2850000—2880000.
Akcje Wileńsk. Pryw. Banku
Handl. 210.000.

Sp. akc. Pacific 38.000.

WARSZAWA, 13.XII. (A. W.)

Warszawska giełda urzędowa z 13.XII. Dolary 4.450.000. Przekazy: New-York 4.450.000, Londyn 1950000—19450000, Paryż 287500, Wiedeń 62,75, Praga 128750, Włochy 175750, Belgja 205250, Szwajcjarja 776500, Frank złoty 860400, milionówka 245000—305000—300000, Pożyczka złota 7400000—7750000—7550000, Bony złote 600000—620000. Tendencja zwykłowa.

BERLIN, 13.XII. (A. W.) — Berlińska giełda urzędowa z 13.XII. (W milionach mk. niem.) Przekazy: Now-York 485500—4210500.

GDANSK, 13. XII. (A. W.) — Gdańska giełda urzędowa z 13.XII. Marka polska 1 296—1,304 guld. za 1 milj. mk. polsk. Przekazy: Warszawa 1.222—1,228 guld. za 1 milj. mk. pol., New York 5 8260—5,8540 guld. za 1 dolar.

Wywóz zboża z Rosji.

LONDYN, 12.XII. (Pat). Podpisano tu umowę w sprawie utworzenia rosyjsko-brytyjskiego towarzystwa wywozu zboża. Przedsiębiorstwo to ma na celu zakup zboża rosyjskiego i dostarczanie go Brytanji, Francji, Włochom i Europie południowej.

Związek Ludowo-Narodowy.

KOMUNIKAT.

Rozkład zebrzań kół dzielnicowych Zw. Lud.-Nar. m. Wilna.

Koło „Rzemieślnicze” w w piątek, dn. 14 grudnia r. b. o godz. 7 wiecz. w lokalu, przy ul. Wielkiej pod Nr. 94. (Liga Robotnicza św. Kazimierza).

Koło dz. „Popławy” w sobotę, dn. 15 grudnia r. b. o g. 7 w. w lokalu, przy ul. Jerozolimskiej pod Nr. 46 (mieszkanie p. Aleksandrowiczowej).

Koło dz. „Snipiszki” w niedzielę, dn. 16 grudnia r. b. o godz. 12 i pół po poł. w lokalu, przy ul. Wilkomierskiej pod Nr. 1.

Koło dz. „Nowe Zabudowanie” w niedzielę, dn. 16 grudnia r. b. o godz. 5 wiecz. w lokalu, przy ul. Konarskiego pod Nr. 13 (Betanja).

MNOŻNIK

na nasze wydawnictwa

POZOSTAJE 180,000.

Księgarnia ŚW. WOJCIECHA

ODDZIAŁ WILEŃSKI

WILNO — DOMINIKAŃSKA Nr. 4.

Uchwały Zjazdu Tow. Opieki nad Kresami.

Jak już donieśliśmy, w tych dniach odbył się w Warszawie dwudniowy zjazd delegatów T-wo Opieki nad Kresami.

Ze sprawozdania tej młodej, ale pełnej energii instytucji dowiedzieliśmy się następujących szczegółów:

T-wo posiada w tej chwili 1800 członków oraz 61 mężów zaufania, założyło dotychczas 28 kół mieszcowskich i dalsza praca organizacyjna jest w toku. W bieżącym roku łatwo potrafiło zebrać 2 miljarde 893 miliony marek, nie uciekając się do pomocy rządowej i nie obciążając skarbu.

Przy zarządzie głównym rozwijają działalność trzy wydziały: organizacyjny z prof. Zajackowskim, oświatowy z pos. Zamorskim i polityczny z sen. Bartoszewiczem na czele.

Co się tyczy ostatniego Zjazdu, o którym pisaliśmy, zgromadził on około 100 delegatów z różnych powiatów kresowych. W Zjeździe uczestniczyło kilku ministrów oraz szeregi wybitnych posłów i senatorów. Po ożywionych debatach Zjazd uchwalił szereg wniosków zawierających postulaty polskiej polityki kresowej.

Wnioski te brzmią w streszczeniu:

Walny Zjazd Tow. Opieki nad Kresami uznaje konieczność ustalenia programu polityki oświatowej na ziemiach wsch., opartej na następujących zasadach: Szkoła publiczna państwowa powszechna i średnia musi być szkołą polską i powinna być zaopatrzona w polską bibliotekę. Należy stworzyć sieć niższych i średnich szkół polskich zawodowych. Zjazd nawołuje społeczeństwo do organizowania Kół Macierzy Szkolnej. Udzielanie praw dla szkół prywatnych mniejszości narodowych zależy powinno od ich poziomu naukowego i stosunku do państwowości polskiej etc. etc.

Zjazd uważa za konieczne położenie tamy dzikiej parcelacji, rozciągnięcie opieki nad stowarzyszeniami spółdzielczymi, utworzenie wydziału informacyjnego w zakresie pośrednictwa handlowego, oraz użytkowanie elementu miejscowego o tradycji polskiej przy organizacji osadnictwa rolnego i ognisk gospodarczych. Zjazd uważa za niezbędne, ustalenie przez rząd konsekwentnego programu ziem wschodnich, któryby ożywił działalność władz administracyjno-sądowych i pracę społeczeństwa w kierunku naprawy stosunków na Kresach Wschodnich.

Uważając apostołstwo katolicyzmu na Kresach, wśród ludności zbałamuczonej przez agitatorów, za kardynalny obowiązek, Zjazd wzywa Kler katolicki do podjęcia propagandy, a społeczeństwo do poparcia działalności kleru i misyj katolickich na Kresach. Zjazd zwraca uwagę na działalność szkodliwą dla Państwa biskupa Matulewicza, który prowadzi politykę białorusko-litewską na Kresach.

Koła P. T. O. N. K. powinny zająć się zorganizowaniem biur porad prawnych, pośrednictwa pracy, zakładaniem polskich świetlic, roztoczeniem opieki nad żołnierzem i pozyskiwaniem szerokich sfer całego społeczeństwa do współpracy nad rozwiązaniem zagadnienia Kresów Wschodnich.

Z Prasy.

Naczelny publicysta „Słowa“, p. Cat jest niesłychanie uprzejmym pisarzem, który zaoferował swym przeciwnikom politycznym potrzeby polemizowania, zbijając sam, własnoręcznie, na przestrzeni jednego tylko artykułu własne swe wywody.

Oto jeden z przykładów: W artykule wstępnym „W chwili decydującej“ przedstawia nam walkę w sejmie dookoła reformy rolnej. Projekt rządowy, za którym głosuje większość, zdaniem „Słowa“ jest bardzo radykalny, mimo to zadowolnić nie może on lewicy, która

„proponuje już tylko, aby upaństwowić lasy i aby odebrać ziemie właścicielom zupełnie darmo“.

P. Cat, jako zwolennik widocznie zasady „im gorzej, tem lepiej“ zrozumieć nie może dlaczego prawica, mając do wyboru pomiędzy projektem wyzwoleńcowskim a rządowym głosuje za tym ostatnim.

Chodzi tu oczywiście o rząd p. Wincentego Witosa. Ale jak dotąd korzyści, które reprezentuje ten rząd, są jedynie negatywnej natury. Oto nie dopuszcza on lewicy do steru państwa. Chętnie przyznajemy, że ta negatywna wartość jest duża zaletą. Ale czy gabinet, którego archipremierem byłby p. Ignacy Daszyński, mógłby w dziedzinie reformy rolnej pójść dalej, niż idzie dziś p. Witos?

Czemu nie? Alboż p. Cat zapominał o tem, co pisał kilkadziesiąt wierszy wyżej, mianowicie o projekcie Wyzwolenia i P.P.S. upaństwowienia lasów i konfiskaty ziemi, bez wynagrodzenia? P. Cat uważa to za rzecz niewykonalną? Tak przypuszczano ogólnie... przed wojną, bolszewicy jednak coś innego wykazali, że zaś nasza lewica idzie wyraźnie w ich ślady, tego nie widzą chyba ludzie, nieuleczalną dotknięci ślepotą.

Z posiedzenia Rady miejskiej.

Nareszcie Rada miejska na czwartym posiedzeniu budżet II półrocza r. b. przeknęła. Trzeba było aż grozy grzywny w sumie 5 złotych za nieprzybycie, aby mogło się zebrać quorum. Po dyskusji, którą niektórzy mówcy chcieli przekształcić w generalną, Rada miejska głosami wszystkich radnych a w tem i żydów budżet zatwierdziła. Przeciwno zatwierdzeniu głosował jedynie p. Studnicki. Ze spraw poruszanych przy omawianiu budżetu na uwagę zasługuje wniosek dr. Dembowskiego, proponujący od 1924 r. tworzenie specjalnego funduszu na rzeź naprawy bruków, któryby mógł być rozpoczęta z chwilą wzrostu dochodowości domów.

Przed omawianiem budżetu Rada miejska w oczekiwaniu na quorum rozważała ustawę, rozważoną w Sejmie, w sprawie osadnictwa i parcelacji, która godzi w posiadłość miejskie. Po chwilowej burzy w szklance wody, wywołanej przez p. Studnickiego, Rada miejska uchwaliła wniosek analogiczny z wnioskiem magistratu m. Łodzi, wskazujący na niebezpieczeństwo dla rozwoju miast, jakim zagraża nowa ustawa.

Z dalszego porządku obrad żywa dyskusja wywołała wniosek redukcji 3 etatów lekarzy sanitarnych i 3 etatów dozorców sanitarnych oraz ustalenia 2 etatów lekarzy w Pogotowiu Ratunkowym. Dyskusja toczyła się wyłącznie między radnymi lekarzami, którzy z wyjątkiem dr. Łukowskiego i częściowo dr. Dembowskiego opowiedzieli się przeciwko robieniu oszczędności na zdrowotności miasta. Mówcy dr. Węstawski, Wygodzki, Szabad i Globus wskazywali, iż Kasa Chorych obsługuje coraz mniej chorych i coraz gorzej, stąd powstaje konieczność zwiększenia pieczy lekarskiej nad ludnością. Dr. Dembowski zwrócił uwagę, iż wina za niedostateczne wyniki dozoru sanitarnego spada na Komisariat Rządu, który odnośnie protokoły lekceważy. Ponieważ dyskusja nad sprawą powyższą dowiodła, iż wniosek jest niedojrzały, Rada miejska 15 głosami przyjęła wniosek rad. Dziewickiego przekazujący sprawę połączonej komisjom sanitarnej i finansowej.

Ponieważ po godz. 10 ej ilość radnych zaczęła topnieć bez dyskusji przewodniczący p. wice prezydent Łokuciewski poddał głosowaniu wniosek dotyczący kursu złotego w kasach miejskich. Według przyjętego jednomyślnie wniosku do 22 b. m. obowiązować będzie dla podatków od lokali 500000 m. zaś od 15 b. m. dla wszystkich innych podatków określonych w złotych, oraz wypłat kurs codzienny franka szwajcarskiego płatny według kursu z dnia poprzedniego. Po 22 b. m. kurs ten stosowany będzie również do podatku mieszkaniowego.

Poza temi sprawami najważniejszymi Rada miejska uchwaliła szereg innych spraw mających głównie znaczenie dla organizacji wewnętrznej magistratu. (—)

Protest litewski.

Z powodu zamknięcia gimnazjum litewskiego w Święcianach, o czem pisaliśmy w nrze wczorajszym, Tymczasowy litewski komitet w Wilnie wydał odezwę, w której fakt ten nazywa „niezmiernie niesprawiedliwą krzywdą dla całego społeczeństwa litewskiego“. Komitet litewski nie chce oczywiście uznać tych formalnych względów, które zmusiły Kuratorjum do tak stanowczego kroku, a przeciw rząd litewski w Kownie nie wahał się z powodu takich samych „formalnych“ przyczyn (tylko w tym wypadku absolutnie nieuzasadnionych) świeżo odmówić koncesji aż trzydziestu prywatnym szkołom polskim, zaś litewski minister oświaty zapowiedział zamknięcie już zupełnie bez żadnego powodu trzech ówczesnych istniejących w Kownie szkół polskich.

Zamykając gimnazjum święciańskie, Kuratorjum nasze kierowało się wyłącznie względami prawnymi, o których pisaliśmy wczoraj. O jakimś odwecie za przesładowania szkolnictwa naszego w Kowieńszczyźnie nie było mowy. O ile jednak rząd kowieński nie zaprzestanie dotychczasowej swej taktyki, może i do tego dojść. Prawo odwetu przyjęte jest ogólnie i uznane przez wszystkie narody,— w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, prócz zamkniętego gimnazjum w Święcianach jest więcej jeszcze szkół litewskich, które łatwo spotkać może ten sam los.

Jeżeli więc panom z Tymczasowego Komitetu litewskiego istotnie leży na sercu szkolnictwo litewskie, niechaj, zamiast czas tracić na pisanie wykrętnych odez, zwrócą się z gorącym apelem do rządu Kowieńskiego, aby zaprzestał dotychczasowej taktyki eksterminacyjnej względem Polaków, a rzeźmy iż krok taki na społeczeństwie naszym i rządzie najlepsze wywrze wrażenie. j.

Uchwały konferencji żydoznawczej.

Jak donosiliśmy, odbyła się w Warszawie zorganizowana przez Tow. „Rozwój“ konferencja żydoznawcza, która w rezultacie swych dwudniowych obrad następujące uchwaliła wnioski.

Druża konferencja żydoznawcza, odbyta w Warszawie w dniach 8 i 10 grudnia 1923 r., po wysłuchaniu referatów, wygłoszonych na konferencji przez znawców przedmiotu i po przeprowadzonej następnie dyskusji, konstatuje, co następuje:

I. Żydzi, jako skamieniałość etniczna i skrzep dziejowej, co aż nadto udowodniła historia, są niezdolni do zrozumienia istoty kultury chrześcijańskiej w jej dążeniu rozwojowym do Dobra, Piękna i Prawdy.

II. Jako niezdolni do powyższego zrozumienia, zajmują Żydzi z konieczności stanowisko pasożytnicze, więc są rozsądnikiem chorób kultury.

III. Z natury rzeczy cisną się oni wyłącznie do społeczeństw chrześcijańskich o miękkiej i tolerancyjnej naturze, jako jedynie gwarantujących im opiekę humanitarną prawa prywatnego, bo wśród narodów niechrześcijańskich, jak: Japończycy, Muzułmanie, Hindusi, takiej opieki prawa nie znajdują, więc tam nie koczują.

IV. Dla wyżej podanych przyczyn zasadniczych, wszelkie próby asymilacji, w błędnem założeniu przez społeczeństwo polskie przedsięwzięte, a przez samych Żydów lekceważone, musiały skończyć się bezowocnie, a nawet z wielką stratą moralną i materialną dla narodu polskiego.

Stąd dla każdego chrześcijanina-Polaka wynika obowiązek potrójny: religijny, moralny i państwowy stosowania przeciwdziałania wrogim, bo rozkładowym działaniom żydowskim.

Z tych założeń konferencja uważa za celowe podać do publicznej wiadomości powzięte przez nią następujące wnioski:

1) Jest niezbędne utworzenie

jednego frontu polskiego w sprawie żydowskiej.

2) Jest niezbędna bezwzględna izolacja społeczeństwa polskiego od Żydów. Poza przymusem państwowym, żadne towarzystwo, żadna instytucja, żadna organizacja nie powinna łączyć Polaków z Żydami. Żadna opinia nie powinna być formułowana łącznie w imieniu Żydów i Polaków w żadnej dziedzinie.

3) Jest niezbędne, aby rząd wydał przepisy, tamujące stanowczo imigrację Żydów do Polski, oraz, aby wydalili Żydów nieprawie w Polsce przebywających. Przytem nie należy dopuszczać do zażyźnienia naszych kresów zachodnich, które mają być dla innych dzielnic Polski wzorem, w jaki sposób rozwijać pracę nad odżydzeniem państwa

4) Jest całkowicie niedopuszczalne współwychowanie Żydów z Polakami wogóle, a w szkolnictwie powszechnem w szczególności. Jest niezbędne jaknajszysze wprowadzenie „numerus clausus“ w szkołach wyższych.

5) Jest niezbędne jaknajuszliwsze staranie się o wychowywanie licznych zastępów młodzieży polskiej do zawodu kupieckiego, handlowego i przemysłowego, zakładanie w całym państwie polskich warsztatów pracy przemysłowej, handlowej i kupieckiej dla

Wiadomości bieżące.

Wiadomości kościelne.

— W niedzielę 16 b. m. o godz. 6 1/2 rano w kościele Bernardyńskim będą odprawione „Roraty“ na intencję pp. ślusarzy i innych pokrewnych pracowników.

Urzędowe.

— O nazwę administracyjną ziemi Wileńskiej. W związku z ostatnim posiedzeniem Delegata Rządu p. W. Romana w Warszawie związana była kwestja zamiany nazwy administracyjnej ziemi Wileńskiej. Oczekiwano, iż od Nowego Roku zamiast Urzędu Delegata Rządu na ziemi Wileńskiej będziemy mieli Urząd Wojewódzki i Wojewodę na czele. Obecnie po powrocie p. Delegata z Warszawy informują nas, iż sprawa powyższa nie była zupełnie przedmiotem obrad i kwestja kiedy Sejm zajmie się tą sprawą jest całkowicie otwarta.

— Odroczenie terminu spisu ludności. Dowiadujemy się, że wobec trudności technicznych związanych z przygotowaniem do przeprowadzenia spisu ludności w ziemi Wileńskiej w terminie na 31 grudnia r. b. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na wniosek p. Delegata Rządu zgodziło się na odroczenie spisu ludności w naszym kraju. Nowy termin spisu ludności ma być wyznaczony na 1 lutego r. b.

— Kiedy będzie wprowadzony u nas odpoczynek świąteczny? Krąg pogłoski, że w naszych sferach rządowych bardzo poważnie brany jest pod uwagę projekt inicjowany przez kupiectwo żydowskie odroczenia terminu wprowadzenia w życie rozciągniętej na Ziemię Wileńską ustawy o pracy godzin w przemyśle i handlu. Inicjatywę w tej sprawie ujął urząd pośrednictwa pracy i Wydział bezpieczeństwa Delegatury Rządu. Ustawa miała obowiązywać z dniem 20 grudnia r. b. Do sprawy tej niebawem powrócimy.

Odczyty.

— Oddział Wileński Polskiego Tow. Fizycznego. Dziś, w piątek dn. 14 grudnia o godz. 7 wiecz. w Sali Śniadeckich U. S. B. odbędzie się drugi odczyt prof. dr. Jana Weysenhoffa z cyklu odczytów popularno-naukowych „O teorii względności Einsteina“.

— Krajoznawstwo. W sobotę, 15 grudnia, o godz. 7 wieczorem odbędzie się w Uniwersytecie, w Sali Śniadeckich miesięczne posiedzenie Wileńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Towarzysze Stanisław Trzebiński wygłosi odczyt na temat „Krajoznawstwo według pamiętników XVII wieku“.

Wejście na salę kosztuje 10.000 mrk., młodzież płaci połowę.

uchwycenia i rozwinięcia całej organizacji handlowej i przemysłowej w rękach chrześcijańskich.

Wobec tego najważniejszym zadaniem jest czuwać i działać w tym kierunku, aby placówki handlowe i przemysłowe w Polsce znalazły się wyłącznie w rękach chrześcijańskich.

7) Propaganda żydoznawcza ma być zadaniem stałego komitetu żydoznawczego, który przedewszystkiem powinien wydać w przekładzie źródłowym pisma religijno-obyczajowe żydowskie od Talmudu począwszy.

Powyzsze zalozenia i wnioski konferencja żydoznawcza postanowiła zakomunikować marszałkom Senatu i Sejmowi, prezesowi Rady ministrów, poszczególnym ministrom, wreszcie wszelkim stowarzyszeniom, organizacjom i instytucjom prywatnym polskim.

Po krótkiej dyskusji rezolucję powyższą zebrani jednogłośnie przyjęli.

Mecenas Kijeński zamknął konferencję, dziękując wszystkim za żywy i czynny udział w obradach, oraz wyrażając niezłomną nadzieję, iż przyjdzie chwila, kiedy ruch rozwojowy ogarnie i przeniknie najszerze warstwy narodu polskiego, wiodąc do tej wielkiej, mocarnej roli jaką nam wyznaczyły dziejowe jego losy. W.

Staraniem Koła nauczycieli przyrody i geografii szkół polskich m. Wilna odbędzie się w niedzielę 16 grudnia r. b. o godzinie 12 w lokalu Szkolnej Pracowni Doświadczalnej (róg Zawalnej i M. Pohulanki, wejście od M. Pohulanki) odczyt profesora U. S. B. D-ra M. Masoniusa pod tytułem „Współczesny prąd dydaktyczny o samodzielnosci uczniów.“

Wstęp dla nauczycielstwa wolny. — Z wykładów powszechnych Uniwersytetu. Wykład prof. Pigonia „Filomaci i Filareci przed sądem Nowosilcowa“ mimo tematu pozornie dość znanego, obfitował w wiele ciekawe szczegóły. Tajność towarzystw owych — mówił Sz. prelegent—wypływała z ducha czasu w całej Europie, wzorowana na masonerii, tak wówczas modnej i na związkach politycznych we Włoszech i Niemczech.

Obok poezji romantycznej Filomaci i Filareci byli wykonawcami Konstytucji 3 go Maja. W r. 1817 było ich nie więcej 12 tu, a przez lat 6 trzymali ster wśród młodzieży wileńskiej i społeczeństwa. Mimo żądy wiedzy takiej, że wykłady im nie wystarczały, nie uprawiali jednak nauki dla nauki, ale nauka była u nich dla ratowania narodu. Chcieli ratować obyczaj polski w mowie, pieśniach, budownictwie, we wszystkim. Mieli kult dla dawności narodowej.

W pracy naukowej wykazywali natężenie wielkie, a obok tego gorliwość w samopomocy koleżeńskie, w przyjaźni, w enocie, w pracy nad ludem, ostatnio nie były wykluczone i konspiracje polityczne. O filaretyzm oparł się Szymon Konarski. Ekspansja tego ruchu na Żmudzi była wielka. Znał się jako ośrodek tej ideologii Kroże, Kowno, Kiejdany, Poniewież.

I cały ten owoc, tak żywotny wysiłkiem przez Nowosilcowa. W przewidywaniu tego, młodzież część twego archiwum spaliła w 1922 r. Zaczęło się pierwsze na wielką skalę przesładowanie młodzieży narodu, co chciał żyć swoim życiem.

Pierwsi padli ofiarą gimnaziści, którym karę śmierci zamieniano łaskawie na Sybir. Dalej poszli filomaci i filareci, łowieni w pułapki indagacji, przyjmujący winy jedni za drugich. Robiono wszystko, aby polskość wyrwać z korzeniem. Ciężkie roboty w fortecy stały się udziałem szlachetnych młodzieńców, lub wygnani.

Następuje reorganizacja Uniwersytetu, tępienie „zbytniego republikańizmu“ i znane już dalsze dzieje najsmutniejsze.

Dziś świadkami sprawiedliwości

Teatr Polski. Sala „Lutnia“.

W sobotę, 15 grudnia

3-ci Koncert Symfoniczny

z udziałem Wil. Orkiestry Symfonicznej pod dyr. A. Wyleżyńskiego

Program: Czajkowski, „Symfonia patetyczna“ „Sibelius - Finlandia“ (1-szy raz). Noskowski: „Morskie Oko“.

Początek o godz. 4 po poł.

Kasa otwarta od g. 11-1 i od 3-9 w.

worzyny, z którą Polska odzyska prawdopodobnie swe panowanie wśród tych górskich szczytów.

A potem w wielkiej ilości bajeckie wprost przezroczyste. Te zbocza nagich skał granitowych o dantejskim wyglądzie, te łagodne regle lasami pokryte, wartyki potoki i doliny ze stadami owiec i ten lud podhalański, dorodny, królewski lud, co nie znał pańszczyzny. Mowa jego—przypominał prelegent—to prastara polska mowa, którą posługiwał się Sienkiewicz w Krzyżakach, Witkiewicz, Tetmajer, Orkan, a sztuka tego ludu daje naszym artystom niewyczerpane skarby swoiste.

Niech żałuje kto nie był na odczycie, który znającemu ów kąt Ojczyzny—nieś! przypomnienie jego cudów, nieznanego wprowadził w zaklęty świat jak z bajki.

A nad wszystkim dźwięczała nuta serdecznego miłowania swej ziemi. W. Ż.

— Odczyt p. A. Wisłockiego o narciarstwie. Wtorkowy odczyt p. Adama Wisłockiego o narciarstwie polskim ścignął do Sali Sniadeckich U. S. B. liczne rzesze słuchaczy i rzetelnie się zajął sprawie propagandy tego ważnego i zajmującego sportu.

A. Wisłocki, znany turysta i fotograf, dla którego nasze Tatry i Karpaty nie mają tajemnic, poświęcił się już oddawna szerzeniu sportów turystycznych i krajoznawstwa wśród młodzieży akademickiej słowem, obrazem, a przede wszystkim czynem. Nie ograniczając się do rodzinnych terenów górskich, odbył liczne i trudne wyprawy po alpejskich, tyrolskich i siedmiogrodzkiech, tu dzieł w górach północnego Bałkanu. Zużytkowując nabyte doświadczenie, założył sekcję narciarstwa w lwowskim akademickim związku sportowym, a wielką ilością przepięknych zdjęć fotograficznych z tyłu swoich wycieczek przyczynił się do bogatego zilustrowania całej biblioteki przewodników tury-

stycznych i krajoznawczych po naszym ojeździe.

We wtorek stanął p. Wisłocki po raz pierwszy przed publicznością wileńską. W obszernej i zajmującej pogadance opowiedział dzieje sportu narciarskiego w jego rozwoju historycznym, nie przepominając zasług Polaków na tym polu położonych, i zademonstrował w okazach rzeczowych rozmaite typy nart, tłumacząc ich budowę, sposób użycia i cechy charakterystyczne.

Następnie, ilustrując opowiadanie mnóstwem rzutowanych na ekranie przepysznych przeżrocy, zarówno informacyjnych, jak nastrojowych, przeniósł się wraz z audytorjum w samą głębię śnieżystych tajemnic Tatr i Karpatów. W słowach żywych i bezpośrednich, niekiedy porywających odczuciem i barwnością, odmalował tę z niczem nieporównaną rozkosz swobody i przestrzeni, spotęgowaną obcowaniem z surowym majestatem, i samotną ciszą górskiej przyrody.

Porównał narciarza z ptakiem, który nie ma przeszkód, ani kopców granicznych: jak on—przenosi się swobodnie narciarz w biegu zawrotnym, odurzającym lotną szybkością, gdzie tylko zechce.

W końcu prelegent zachęcał słuchaczy do zapoznania się z narciarstwem i obwieścił założenie w Wilnie kursów narciarstwa przy Akademickim Związku Sportowym, gdzie wszyscy życzący bez różnicy wieku będą mogli ćwiczyć się w tym sporcie.

Wilno bardziej może, niż jedno inne miasto potrzebuje elementarnego uświadomienia w rzeczach sportu. Dlatego odczyt p. Wisłockiego witamy z aplauzem. Czas już na zrozumienie, że sport nie jest zabawką dla młodzieży, lecz ćwiczeniem ciała i charakteru dla wszystkich, kolebką i szkołą tężyzny fizycznej i duchowej przyszłych pokoleń. A zwłaszcza sport tak piękny, jak narciarstwo, w

Z ostatniej chwili.

(Telefonem z Warszawy od własnego korespondenta).

Pogłoski o przesileniu na stanowisku min. Skarbu.

Piątkowa prasa lewicowa podaje pogłoskę o zachwianiu stanowiska ministra Skarbu Kucharskiego i przewiduje nową rekonstrukcję gabinetu, która polegałaby na mianowaniu nowego ministra Skarbu. Prasa narodowa żadnych podobnych wiadomości nie podaje.

W noc z czwartku na piątek obradował klub sejmowy Związku Ludowo-Narodowego.

W wyniku obrad klubu postanowiono, że dotychczasowa linja polityki skarbowej musi być nadal utrzymana.

— „Wieczór Chopina i Paderewskiego“. Koncert profesora Lisieckiego odbędzie się w niedzielę dnia 16 b. m. w Sali Sniadeckich Uniwersytetu Stefana Batorego o godz. 8-jej wiecz. Znamięty muzyk obrął na swój koncert w Wilnie, wyłączenie kompozycje polskich twórców, w interpretowaniu których jest mistrzem. Koncert ten, budzący obecnie już powszechne zainteresowanie, niewątpliwie licznie zgromadzi wileńską publiczność.

Różne.

— W interesie osobistym poszukuję mojej chrestnej matki z domu Walerji Pletkiewiczówny, zamieszkałej prawdopodobnie na Zarzeczu. Ktoby wiedział o jej zamieszkaniu, proszony jest o zawiadomienie Józefa Romanowskiego. Wilno, ul. Tatarska 19, m. 7.

Kronika policyjna.

— Podpalenie z zemsty własnego domu. Dnia 26 listopada r. b., we wtorek, staruszką lat 70, Józefą Dargielową, przez zemstę nad mężem podpaliła własny dom. Spaliła się część słomianego dachu.

Na krzyk starego Dargiela, który w tym czasie był w domu, zbiegli się sędzi i pożar natychmiast ugasił.

Dargielowa do winy się przyznała i wraz z aktami została skierowana do sądu śledczego w Łużkach.

Table with 2 columns: Teatr Polski (Lutnia) and Teatr Wielki (na Pohulance). It lists plays like 'Peer Gynt' and 'Bajadera', and their respective casts and start times.

dziewowej na tych ziemiach — my jesteśmy—kończył Sz. prof.

Zaznaczyć trzeba jeszcze zdanie wygłoszone u wstępu wykładu o zmianie charakteru obchodów narodowych, w których szukamy dziś innych wartości, niż do niedawna. „Kult krwi bezowocnej wygasa, zastępuje go kult pracy owocnej“. — Obok Komisji Eduk. Narod. i męczeństwa Filomatów i Filaretów — powstania nie należą chyba do tej kategorii „bezowocnej“ — więc kult owych rzeźnic powstaniowych winen nie podlegać żadnym wahaniom. W. Ż.

— Odczyt prof. Lande o Tatrach wygłoszony w Uniwersytecie, a później powtórzone dla nauczycielstwa w szkolnej doświadczałni był jedną czarowną pieśnią.

Na wstępie część naukowa, chociaż sz. prof. z rozbijającą skromnością zaznaczył, iż pod tym względem nie posiada prawie żadnych wiadomości i jest tylko od lat kilkunastu skromnym turystą — dał jednak ważne i cenne rzeczy przy oglądaniu olbrzymiej mapy, omawianiu granic dawnych i dzisiejszych, kierunku łańcuchów górskich, szczytów, ich budowie, pracy lodowców, rzeźbiących przed wiekami profile dzisiejszych gór.

Niestety, najpiękniejszą część Tatr wysokich i najwyższe ich szczyty—(2663 metry) należą jeszcze do Czechosłowacji. Przeglądano się z interesem położeniu Spiżu i Orawy, oraz głośniejsz, Ja-

Kino-Teatr „HELIOS“ ul. Wileńska 38. DZIŚ 2 godziny nieustannych Geniusz śmiechu z huraganów śmiechu. Cieczka Maxa Lindera lin ucieka przed strażnikami cnoty. 4. Chaplin i jego przewrotne, wywrotne i przewrotowe wrotki. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10 wiecz.

Kino-Teatr „Polonja“ Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan. DZIŚ Największy sukces i zainteresowanie w całym świecie zdobył długoczekiwany wielki dramat współczesny w 6 akt. p-g słynnego romansu Wzruszająca do głębi opowieść tragedji serca kobiecego. W roli głównej słynna z urody uroczą gwiazda filmowa lea Lencocci.

CHAPLIN w 4-ch sketcach = 8 aktach. 1. Pożar domu i serca. 2. Cudowne źródło. 3. Chaplin i jego przewrotne, wywrotne i przewrotowe wrotki. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10 wiecz.

Zgub. „index lectionum“ wyd. przez Uniwersytet S. B. na imię Maciejewskiego Henryka—nieważnia się. Uprasza się o zwrot do Wydziału Szt. Pięknych. Łózko nikiowe z siatką sprzedam b. tanio Mickiewicza d. 44 m. 6. Poszukuje wynajęcia pianina. Ul. Artyleryjska Nr. 2-2.

MIECZYŚŁAW ŻEJMO Wilno, ul. Adama Mickiewicza 24. Maszyny do pisania Underwood oryginalne amerykańskie. Arytmometry, rotatory, szapirografy, taśmy do maszyn, kalki. Najtańsze źródło zakupu.

DOM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY „ŚWIT“ WILNO, WILEŃSKA Nr. 23 POLECA: Mąkę pszenną, rodzynki, migdały, grzyby, tłuszcze roślinne, oliwę Nioejską, śledzie, konserwy rybne, kompoty, mak, oraz duży wybór bakali. Odważniki kilogramowe na 1924 r., wagi stołowe i dziesiętne, piecze żelazne i szematowe, formy i blachy do ciasta, łyżki i połoniki drewniane oraz inne wyroby drewniane i metalowe. UWAGA: W dniu 16 b. m. (Niedziela) sklep będzie otwarty od godz. 1 pp. do 5 wieczór. Właściciele: T. Kulesza, St. Urbanowicz, Z. Nagrodzki i J. Żukowski.

Nowo-otwarty MŁYN Anglo-Canadian Industrial Limited Centralny Reprezent. A. G. de Sherbinin Wilno, W. Stęfańska 29, (2 podwórze). Na nadchodzące święta przygotowują specjalnie, również w pudowych pakunkach, mąkę pszenną, przewyższająca dobrocią amerykańską. Dośćta do miasta bezpłatnie. Młyn przyjmuje pszenicę na zmianę na mąkę.

Kobieta lekarz Dr. Abłamowiczowa choroby kobiece i akuszerka Kasztanowa 7, m. 7, g. 3-5.

Legitymację urzędową Nr. 359 z dn. 15. I. 1923 r. wydaną przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu na imię Piotra Raugasa woźnego Wileńskiego Okręgowego Urzędu Probiecznego—unieważnia się.

Akuszerka z Warszawy udziela porad ciężarnym. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

Buchalter-Bilansista poszukuje pracy. Łaska we oferty do Redakcji Dziennika pod „Buchalter“.

Dr. L. Ginsberg Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka 3 róg Wileńskiej. Tel. 352, od 9-1 i 4-7.

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Wilnie, na zasadzie art. 127 Ust. Hipotecznej, wzywa sukcesorów po zmarłych na dzień 30-go lipca 1924 roku: 1) Wulfie Eljaszbergu, zmarłym w 1912 roku, byłym właścicielu placu w Wilnie przy ulicy Bazylijskiej i Konnej Nr. 11/26, obszar 600 sążni kwadratowych, dług Wileńskiemu Bankowi Ziemiakiemu w sumie 49100 rubli (Nr. 5223); 2) Mikołaju Kutordze — zm. w 1917 r., był. właśc. majątku Mazuryzki w powiecie Wileńskim, obsz. 150 dzies., dług był. państw. Bank. Szlach. (Nr. 5221); 3) Móziesie Szattensztejnie, zm. w 1919 r., był. współwł. 2/21 cz. placu w Wilnie — ul. Piłomont i Kalwa ryjskiej, obsz. 2 dzies. 1427 sąż. kw. w pozostałych częściach należ. do Lei Łogwińskiej, Rywki Marksonowej, Orki—Arona i Bronisławy Szattensztejnow i Izaaka Szattensztejnowa, dług Wil. B. Z. w s. 60000 rb. (Nr. 5230); 4) Oldze Menajto, zm. w 1923 r., był. właśc. placu w Wilnie — ul. Parkowej, obsz. 70 sąż. kwadr. (Nr. 5236); 5) Karolu zm. w 1920 r. i Zofji—1921 r. Roo, był. współwł. placu w Wilnie—ul. Ponarskiej, obsz. 721 sąż. kw. (Nr. 5229); 6) Helenie Sobotkowskiej, zm. w 1915 r., był. właśc. placu — ul. Kraszewskiego w Wilnie Nr. 2, obsz. 246 s. kw. (Nr. 5250); 7) Jankielu Rytwo — w 1901 r., był. właśc. placu w Wilnie — ul. Wilkomierskiej Nr. 25, obsz. 968 sąż. kwadr. dług Wil. B. Z. w s. 71000 rb. (Nr. 5187); 8) Stanisławie-Donacie Żórawskim — w 1911 r., był. właśc. maj. Radziwiłowski w pow. Lidzki, gm. Tarnowskiej, obsz. 250 dz. i maj. Węzowszczyzna, pow. Lidzki, gm. Sobakińskiej, obsz. 574 dzies. (Nr. 5238); 9) Mamerce — w 1908 r. i Emilji — w 1906 r. Jarkowskich, był. współwł. maj. „Rusaki“, pow. Dziśnieński, gm. Głębokie, prawo których określa się do 13/28 części całości (Nr. 3884); 10) Dawidzie Wejście — w 1918 r., był. kredytorze z akt. zast. w sum. 20000 rb. z procent. na nieruchomości w Wilnie — ul. Kijowskiej Nr. 4, obsz. 651 sąż. kw. (Nr. 4402); 11) Zdzisławie-Stanisławie Kamińskim — w r. 1919, był. właśc. folw. „Mazuryno“, obsz. 70 dz. 1343 sąż. kw. w pow. Dziśnieńskim, gm. Jaźnieńskiej (Nr. 5266); 12) Patrycji z Ławrynowiczów Odyńcowej — 1896 r., był. właśc. mająt. Waleryn, pow. Oszmiański, gm. Grauzyski, obsz. 285 dz. 396 sąż. kwadr. (Nr. 5265); 13) Hirszu Hellerie, zm. w 1917 roku, był. właśc. zapiętek, w dziale IV 290000 rb., na placu z zabud. w Wilnie — ul. Bazylijskiej Nr. 21, należ. do Adolfa Rutkowskiego i Olimpii Doboszyńskiej (Nr. 642); 14) Janie-Serafinie — w 1917 r. i Marji-Teresie — w 1918 r. małż. Radwańskich, był. właśc. w cz. równych zaśladku „Gaj“ — pow. Wileński, gm. Rudomińskiej, obsz. ogóln. 60 dziesięcin (Nr. 5290), aby stawili się do Kancelarii Hipotecznej w Wilnie, w gmachu Sądów, ul. Ad. Mickiewicza Nr. 36, pokój Nr. 5, z dowodami dla zgłoszenia swego prawa do dóbr nieruchomości, lub praw hipotecznych zabezpieczonych rzeczowo, pozostałych po wyżej wymienionych spadkodawcach, w przeciwnym zaś razie uważani będą, jakoby się rzekli prawa rzeczowego.

Zgubiono pasport niem. Nr. 46294 na imię Janiny Benigerówny unieważnia się.

Potrzebna służąca do malej rodziny z dzieckiem. Przychodzić tylko z poważnymi rekomendacjami. Tombakowa 3 m. 4.

PIĘKNE PANIE proszą na GWIAZDKĘ tylko Perfumy „Halka“, „Chypre“, „Róża Polska“ Przemysławkę (woda kolońska dla znawców) Przemysławkę kwiatową (znakomita woda tualet.) Wyroby firmy HENRYK ŻAK w POZNANIU Zastępca na Ziemię Wileńską L. STANISŁAWCZYK Wilno, Sołtańska 83. Telef. 834.

Kresowiec fachowy rolnik, z pełnymi inwentarzami i nastołami poszukuje dzierżawy lub administracji poręczającej. Powiat Wotkowski, poczta Roś, w Kościeszkach, Jerzy Kotwicki.

DOM HANDLOWY „W. i E. SZUMAŃSCY“ MICKIEWICZA Nr. 1 Poleca wielki wybór świeżo otrzymanych Modeli Palt i Sukien wieczorowych, Swetry, Szlafroczy, pończochy, rękawiczki, krawaty i wykwińtą bieliznę. Dla P. Panów Palt jesienne, zimowe i Pyjamy.

Dr. Czesław Koneczny Choroby zębów. Chirurgia jamy ustnej. Szuczne zęby. Mickiewicza 11 (gdzie kino), od 10-12 1/2 i 4-6 1/2.

MIESZKANIE 3-pokojowe z kuchnią i wygodami (odstępnie z powodu wyjazdu Białostocka 6-2. Domy Bankowe.)

Do sprzedania FOLWARK z zabudowaniami (duży dom mieszkalny wraz z całym inwentarzem. Gleba pierwszej jakości (18 1/4 dz.) Od stacji Landwarowo o 1 1/2 kilometra, pow. Trocki gm. Landwar. folw. Ustronie.

Do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią, przedpokojem i balkonem gruntownie odrestaurowane 60 zł. pol. miesięcznie wymaga się za pewny okres czasu zgóry Zakretowa 40.

D-r. medycyny B. SZYRWIND Choroby: skórne, weneryczne, syfilis. Wielka 19. 10-1 i 4-7.

D-R. MED. KAZ. ŁUKIEWICZ Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 4-7 pop. Ul. Mickiewicza 9, wejście z ul. Sniadeckich.

Frakowy garnitur sprzedam. Tombakowa 22 m. 2.

Kobieta, starsza, złożona ciężką chorobą w krytycznych warunkach materialnych prosi o pomoc pod rubryką „Chora i biedna“.

Informator Zróżdła Zakupu Chrześcijańskiego w Wilnie.

Galanteria:

MAGAZYN GALANTERJI
O. KRAUCZ
POLECA: Bieliznę damską i dziecinną
Wyroby trykotowe pończoznicze
Galanteria
Guziki etc.

G. Arndt i J. Kłodecki
Wilno, ul. Wielka Nr 34.
POLECAJĄ: płótna, batysty, męską i damską bieliznę, trykotarże, pończochy, i t. d.

Polska Składnica Galanteryjna
FRANCISZEK FERLICZKA
Wilno, ul. Św. Jąska Nr 6.

MAGAZYN GALANTERJI
„T. i B. BALIŃSCY“
egzystuje od roku 1899
WILNO, ULICA AD. MICKIEWICZA Nr 15
Poleca konfekcje damską i męską

Bławat i sukno:

FIRMA POLSKA
D/H „BLAWAT WILEŃSKI“
WILNO, UL. WILEŃSKA 34.
Poleca: materiały białe, bławatne, rozmaite chustki wełniane oraz inne wyroby włókiennicze. Krawaty meblowe, koldry i poduszki zawsze gotowe na składzie. CENY UMIARKOWANE.

Magazyn A. Mohlówny
Zamkowa 8.
Poleca NA SEZON NADCHODZĄCY: materiały na ubrania męskie i damskie po cenach najniższych z wełny angielskiej i krajowej, a także skupuje wełnę po cenie fabr.

ROMAN RUCIŃSKI
Wilno, Wielka 60, telef. 253
dawniej Magazyn Żyrardowski

Kapelusze, czapki:

KAPELUSZE, CZAPKI MĘSKIE
zagraniczne i krajowe
Poleca:
Magazyn O. Kauicza
ulica Zamkowa 8.

Przetwory chemiczne:

Fabryka Przetwor. Chemicznych „Polichemia“
Spółka Akcyjna
Fabr. — Kijowska 40. Zarząd — Mickiewicza 4.
Poleca: Mydła toaletowe i do prania, atramenty i wodę kolonjską.

Komis:

Sklep Komisowy „OKAZJA“
Wilno, ulica Jagiellońska 2.
Poleca: czekolade Fuchsa, serwisy, futra i duzo innych rzeczy.

POLSKA WYTWÓRNIJA GUMOWYCH
i metalowych pieczęci (stempli).
A. WÓZNICKIEGO
Wilno, Młynowa 19-19, a także Wileńska 17-9. Zamówienia na prowincję za zaliczeniem pocztowym.

Pracownie krawieckie:

MAGAZYN i PRACOWNIA UBRAŃ MĘSKICH
ST. KRAUZE
WILEŃSKA Nr. 32, I PIĘTRO
Poleca w wielkim wyborze materiały angielskie i krajowe.
Przyjmuje też zamówienia z materiałów powierzonych.

ZAKŁAD KRAWIECKI
Michał Piech i Syn
WILNO, ZAMKOWA 10.
Wielki wybór materiałów angielskich i krajowych.

Pracownia ubiorów damskich
Marji Ostrowskiej
przy ulicy W. Pohulanka 6, m. 2
Po przyjeździe wznowiła swą działalność

PRACOWNIA UBIORÓW DAMSKICH I MĘSKICH
K. ŻYLIŃSKIEGO i S^{ka}
WILNO, SKOPÓWKA Nr. 5
Przyjmuje (obstalunki po cenach umiarkowanych).

ZAKŁAD KRAWIECKI
L. KULIKOWSKI
WILNO, ULICA ADAMA MICKIEWICZA 33-a.
Przyjmuje obstalunki po cenie dostępnej.
Robota wykwalifikowana.

Pracownie obuwi:

PRACOWNIA OBUWIA
J. WOŁODKOWICZA
SKOPÓWKA 11.
Przyjmuje obstalunki po cenach umiarkowanych, wykonuje sumiennie i punktualnie oraz poleca wykwalifikowane i otowe obuwanie.

PRACOWNIA OBUWIA
JÓZEFA LIPIŃSKIEGO
ul. Ostrobramska 8.
Poleca obuwanie własnego wyrobu po cenach konkurencyjnych

SKLEP OBUWIA
Stanisława FREJTAGA
UL. OSTROBRAMSKA 29
Poleca obuwanie własnego wyrobu po cenach konkurencyjnych.

Parcelana, naczynia, szkło:

Firma
T. Odyniec i S-ka
Wilno, ulica Wielka 19, egzystuje od roku 1888.
POLECA: w wielkim wyborze: naczynia aluminiowe w najlepszym gatunku, sztuce stalowe, brzytwy, seczoryki, kłódki i nożyce. Platery różnych firm. Lampy. Porcelana. Fajans. Szkło. Wszystkie przedmioty dla gospodarstwa domowego.

Łóżka e. t. c.

Łóżka żelazne rozmaite i dziecinne z siatkami sprężynow. patentowanymi, **Materace siatkowe** patentowane do łózek żelaznych i drewnianych, **Kuszetki** (otomanki) na patentowanych sprężynowych materacach, **Sienniki i tkaniny** jutowej normalne i dziecinne, **Wózki nowe** jutowe do mąki, zboża, soli, siemienia lnianego i wszystkich innych artykułów, **Tkaniny jutowe**
Sprzedawca w skład. fabrycznych
Tow. Akc. „LOCOLYT“
Mickiewicza 42.

Dział szkolny i laboratoryjny:

WILEŃSKA Pomoc SZKOLNA
Sp. z ogr. odp. WILNO, Biskupia 12.
Poleca:
Z DZIAŁU SZKOLNEGO: Przyrządy fizyczne, odczynniki chemiczne, tablice poglądowe, mapy, globusy, okazy wypchane ptaków i zwierząt, latarnie projekcyjne, globoskopy i przybory wyliczkowe.
Z DZIAŁU LABORATORYJNEGO: Szkło laboratoryjne krajowe i zagraniczne, mikroskopy, mikrotomy, lupy, termometry, wagi precyzyjne i odważniki.
PRZEDSTAWICIELSTWO FABRYKI MIKROSKOPÓW
C. REICHER w Wiedniu.
WYPOŻYCZALNIA PRZEZROCZY

Sklepy towarów spożywczych oraz win, wódek i t. p.

HURTOWNIA WIN I WÓDEK
WILTOW
WILNO, GDAŃSKA 2.
Nadeszły znane ze swej dobroci wyroby fabryki wódek i likierów **„SMIRNÓWKA“**
Piotra Smirnowa i S^{ca}
we Lwowie.
Żądać wszędzie.

Sklep Spożywczy
M. CHODAKOWSKI
Zaręczce 7.
Poleca: mąkę, cukier, sól, masło, sery, piwo oraz owoce etc.

ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH i JAJCZARSKICH
ODDZIAŁ w WILNIE
POLECA:
masło, sery, jaja.
Biuro i sprzedaż hurtowa:
ul. Końska 18.
Sprzedaż detaliczna:
ul. Wielka 70.

POLSKI SKLEP WIN, WÓDEK i LIKIERÓW
A. Połoniewiczza i R. Grynsa
przy Końskiej ul.
w PASAŻU, sklep Nr. 11.

DOM HANDLOWO - PRZEMYSŁOWY
„ALMAR“
Wilno, Dobroczyzna 6, telef. 6-98
Poleca: towary spożywcze, kolonialne, sól, mąka, mydło, zapalki, mydła, świece, węgiew. Ceny hurtowe.

EDWARD DZWILL
W. POHULANKA 31.
Poleca po cenach dostępnych napoje wyskokowe firm krajowych; jako to: wódki, spirytus, konjaki, likery, spirytus skaoony oraz towary spożywcze i kolonialne.

Sklepy i pracownie jubilerskie:
M. NIEWIADOMSKI
WILNO, ZAMKOWA 5.
Złoto, srebro, platery.
PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA ORAZ REPERACJE, ZŁOCENIE I SREBRZENIE.

L. Perkowski
ulica Wielka przy Kościele Św. Jana.
Sprzedaje i kupuje złoto, srebro, brylanty.

Pracownie fotograficzne:

J. Bułhak Art. Fotograf
Wilno, ulica Jagiellońska Nr 8.

PRACOWNIA FOTOGRAFICZNA
HALINY JASIŃSKIEJ
Plac Orzeszkowej 3.
Zdjęcia portretowe, powiększenia, reprodukcje

Jan Kurusza-Worobjew
ARTYSTA-FOTOGRAF
Zawalna 7, róg Pohulanki
Portrety, grupy, powiększenia, reprodukcje.

Materiały dewocyjne:
M. W. STEJGWILŁO
WILNO, Ostrobramska 15.
POLECA: Książki do nabożeństwa, obrazy obrazki, różańce, szkapierze, świece kościelne.

Wyroby stalowe:

Pracownia wyrobów stalowych i instrumentów chirurgicznych
A. MIECZKOWSKIEGO
WILNO, UNIWERSYTECKA 4.
Przyjmuje: do ostrzenia brzytwy nożycki, noże, maszyny do strzyżenia włosów i t. p., do reperatury i odnawiania wszelkie instrumenta chirurgiczne, do niklowania rozmaite przedmioty metalowe, oraz wykonuje wszelkie zamówienia w zakresie fachu wchodzące.
Specjalne ostrzenie tyżew.

Mebie:
Zakład Mebli Bambusowych
WILNO, Zawalna 15
F. Doroczyński i A. Kucharczyk
Polecamy po cenach dostępnych garnitury salonowe, najrozmaitsze stoliki, parawany, etażerki i t. d. Obstalunki wykonują się sumiennie i punktualnie.